

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
linda.torsbrink@regeringskansliet.se

Remissvar över slutbetänkandet En moderniserad fiskelagstiftning (SOU 2025:89), LI2025/01477. Svar senast: 2026-01-07.

Er beteckning: LI2025/01477

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Västerbotten, nedan benämnd Länsstyrelsen, tillstyrker huvuddelen av utredningens förslag.

Länsstyrelsen avstyrker förslaget i Fiskelagen 3 kap 3,6 §§ att endast handredskap ska få användas för den som fiskar med stöd av frifiskerätt.

Länsstyrelsen avstyrker förslaget att fiskevakter inte ska få bedriva tillsyn i kustområdet.

Länsstyrelsen avstyrker förslaget att generellt ges ett ansvar för fiskekontroll i alla sötvattensområden.

9.10

Länsstyrelsen finner definitionen för sötvattensområden oklar när det gäller avgränsning mot kustvatten. Avgränsningen mot kustvatten borde på något sätt definieras. Det finns idag en definition i Fiskeriverkets föreskrifter om fiske i sötvattensområdena 1 kap 1 § FIFS 2004:37.

10.3.4

Länsstyrelsen kan inte finna någon tydlig förklaring till att det vid vissa längs kuststräckor inte behövs tillstånd till att sträcka ut fast redskap från enskilt vatten vidare ut i allmänt vatten. Länsstyrelsen kan i utredningen inte finna någon grund till att tillstånd exempelvis behövs i Västerbotten men inte i Norrbotten? Länsstyrelsen föreslår att skälen till de geografiska avgränsningarna utreds vidare utifrån de förutsättningar som råder idag.

10.4.6

Länsstyrelsen avstyrker den del av förslaget som innebär ett förbud mot att fiska med andra redskap än handredskap. Motiveringen är att syftet med förslaget redan idag uppfylls med dagens lagstiftning.

I utredningen beskrivs att fisket med mängdfångande redskap redan idag är begränsat genom föreskrifter och i många fall utifrån fiskevårdskäl. Detta gäller både redskapsanvändning och bedrivande av fiske i tid och rum. Förslaget innebär ett förbud för att sedan i förordning och föreskrifter ge en möjlighet att öppna upp ett fiske om beståndssituationen tillåter. Detta kommer att innebära ett mycket stort merarbete för framför allt Havs- och vattenmyndigheten, men även för Länsstyrelsen och den fisketillsyn som bedrivs. Inte minst kommer det att kräva ett stort arbete med att informera allmänheten om att exempelvis det traditionella nätfisket efter sik inte längre är tillåtet eller att man inte heller får lägga ut en mjärde för att fånga abborre.

Länsstyrelsen ser också en risk med att fiskemöjligheterna kommer att inskränkas mer än vad som idag är nödvändigt, då alla möjligheter till fiske med rörliga redskap ska omprövas. Denna process kommer sannolikt att bli omfattande och ta lång tid och därmed påverka möjligheterna till det fiske som bedrivs idag.

14.2.2

Länsstyrelsen har relativt nyligen i samband med kräftpestutbrottet i Skellefteälven funnit brister i förordningen som innebär problem för Länsstyrelsen att genomföra utredningar som innebär fångst av kräftor när det aktuella vattnet förklarats kräftpestsmittat.

Problematiken ligger i att Länsstyrelsen enligt 7 kap 10 § inte kan föreskriva om undantag från bestämmelserna i 7 kap 8 § för egna undersökningar som behöver genomföras. Länsstyrelsen måste därför föreskriva om undantag till någon annan som i sin tur kan genomföra de undersökningar som behövs! Detta förfarande skapar problem när man snabbt efter ett kräftpestutbrott vill fatta ett beslut om att förklara ett område kräftpestsmittat och sedan mer ingående vill undersöka omfattningen.

Havs- och vattenmyndigheten har inte heller något stöd i lagstiftningen att fatta ett beslut om undantag från 7 kap 8 §. Däremot har de enligt 7 kap 20 § möjlighet att i enskilda fall fatta

beslut undantag från 7 kap 9 § om fisket bedrivs på uppdrag av myndigheten.

Länsstyrelsen önskar därför att möjligheten för att undantag för Länsstyrelsen skrivs in i lagstiftningen. Det skulle möjligtvis kunna lösas genom att 7 kap 20 § inkluderar undantag även för 7 kap 8 §.

16.3.7

Det är positivt att Länsstyrelsens ansvar för kontroll kodifieras.

Länsstyrelsen bör inte generellt anges som ansvarig för fiskekontroll i sötvattensområden, då det för enskilda vatten är en enskild angelägenhet. En mer ändamålsenlig formulering skulle kunna vara "Länsstyrelsen ansvarar för att genomföra kontroll av fiske i havet och statligt förvaltade sötvattensområden, inklusive statens vatten ovan odlingsgränsen och på renbetesfjällen i Jämtland". Detta för att förtydliga att Länsstyrelsen ansvarar för efterlevnaden av regelverket för fiske i de vatten där staten förvaltar fisket.

16.3.10

Länsstyrelsen avstyrker förslaget.

Utredningen föreslår att fiskevakter bara ska kunna bedriva kontroll över efterlevnaden av bestämmelser som är tillämpliga vid fritidsfiske i sötvattensområden. Det bör noga övervägas om detta verkligen är den bästa lösningen, inte minst ur ekonomisk synvinkel. Om förslaget godtas måste finansiella medel skjutas till och organisatoriska förändringar genomföras för att möta det betydligt större ansvar som i så fall skulle komma att vila på länsstyrelsens egen personal. Behovet av bemanning, utbildning, utrustning, nya arbetsformer med mera, kan få till följd att den nya organisationen uppnår fullgod kapacitet först efter flera år.

Enligt utredningen sker denna begränsning i huvudsak utifrån EU-s lagstiftning som omfattar yrkesfisket samt de nya EU-bestämmelserna om registrering och rapportering av fritidsfiske. Länsstyrelsen är av den uppfattningen att fiskekontrollen skulle kunna begränsas till enbart fritidsfisket och enbart gälla den lagstiftning som reglerar själva fiskets bedrivande.

Länsstyrelsen kan inte finna något resonemang i utredningen varför de som bedriver fisketillsyn ska benämnas fiskevakter.

Fisketillsynsmän, numera fisketillsynspersoner, är ett sedan mycket lång tid ett väl inarbetat begrepp. En förändring av detta till Fiskevakt kommer sannolikt att skapa onödig förvirring och inte heller på ett tydligt sätt spegla uppdragets syfte.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen ser det som positivt med en sammanhållen lagstiftning eftersom den kan förväntas bli mer överskådlig. Den föreslagna strukturen är logisk och lättillgänglig.

Den bedömning som görs under 9.9, att förhållandet mellan fiske- och miljölagstiftningen bör utredas närmare delas av Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen finner att det i lagstiftningen sker en blandning av begreppen fisk och organismer som exempelvis i fiskelagen 10 kap 15-16 §§. Under punkt 9.10.4 är utredningen tydlig med att begreppet fisk även fortsättningsvis ska användas som ett samlande begrepp för fisk, vattenlevande kräftdjur och vattenlevande blötdjur.

I förordningsförslaget finns det under kapitel 10 två 12 §§! Detta innebär den ena 12 § skulle vara 13 § och resterande paragraferna i kapitlet blir felaktiga.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med länsfiskekonsulent Ulf Carlsson som föredragande. Vid den slutliga handläggningen har länsjurist Tina Beer och fiskhandläggare Johan Lundgren medverkat utan att delta i avgörandet.